

VÁCLAV JAKEŠ

**BOŽÍ
ODYSEA**

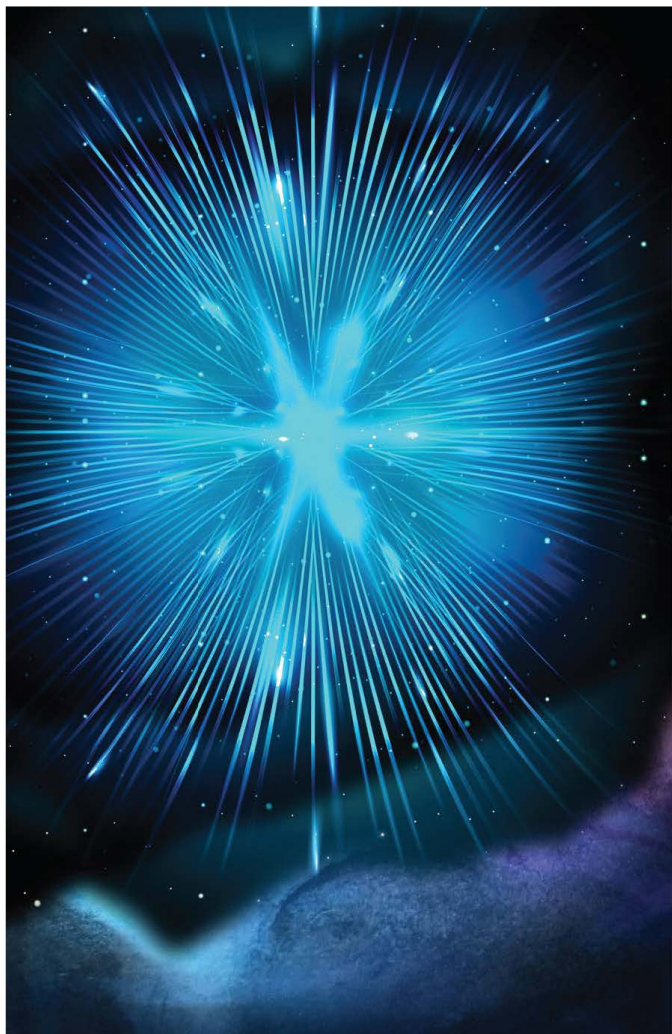

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

BOŽÍ ODYSEA

**NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA**

VÁCLAV JAKEŠ

BOŽÍ ODYSEA

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Děkuji paní Mgr. Věře Urbaczkové za značnou podporu při vzniku tohoto díla.

Václav Jakeš

Copyright © Václav Jakeš, 2015

Illustrations © Rosvita Mikulová, 2015

Cover & Layout © Josef Kroupa, 2015

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2015

ISBN 978-80-7425-283-9

Nikdy netušil, že existuje tak tenká hranice mezi normálním stavem vědomí a šílenstvím. Dosud si nepřipustil, jak dalece podléhá trýznivému stavu nicoty, do níž se propadal. Tak nějak postupně. Už toho nezbývalo mnoho, pro co by jistě stálo zato nejen konat – dávno zapomněl, ve jménu čeho ale vůbec dále existovat? Žádná hrana, zlom, ani zásadní předěl. Jen pomalý, nepostřehnutelný pád. Snad tak by se onen stav dal nazvat. Jenže on už dávno necítil ani plynutí času. Ostatně padal, nebo se vznášel – sám to nevěděl. Marně si vzpomínal na tuhý dril a náročný výcvik, který jej měl připravit na vše. Hlavou se mu honila jeho horlivost splnit veškeré ukazatele a předpoklady, být jednička, být první, vyčnívat. Rozpomínal se na snahu předčít ostatní a být vybrán. Zvítězit! Nakonec se to povedlo. Hm, už to slovo „povedlo“. Vždyť ještě nedávno to znamenalo vyvrcholení kariéry, porážku všech ostatních adeptů, zásadní vítězství. Všichni kolem něho hovořili o poslání, o zásadní misi, poselství lidstva. V této euforii se cítil absolutně výjimečný a nepostradatelný. Jen on, v centru veškerého dění, a k tomu okázalost úkolu. Poselství lidí, paměť planety Země. Možný kontakt. On, nositel toho veledůležitého, jediný schopný předat všechnu historii, zásobu informací a zkušenosti. Dokonale připravený na cestu a všechny peripetie, které mohou nastat. Vše se zdálo smysluplné, cíle i postupné kroky byly jasně formulovány, veškeré varianty prověřeny. Rizika a jejich zdroje analyzovány a jejich řešení byla dokonce vždy variantní.

Možnosti selhání techniky i člověka byly několikanásobně rozpracovány a systematizovány do sofistikovaných postupů, adekvátních reakcí, včetně jednotlivých kroků při zranění či dokonce úmrtí jediného člena posádky. Plán počítal i s euthanasií kosmonauta, s přechodem na automatický režim a dokončení mise pouze v technologickém módu. Koncentrace veškerého úsilí vědců, techniků, lékařů, astronomů - dávno nebyl schopen vyjmenovat, čím zásluhou nakonec odstartoval.

Od samotného počátku cesty dodržoval striktní režim pro udržení fyzické i psychické kondice. Jeho tajnou zbraní měl být trvalý osobní růst. Určil si dostupné cíle a neustále se vzdělával. Nejdříve v oborech, které byly pro let potřebné, postupně pak ve všech a nahodile. Pro vývoj po stránce fyzické nepotřeboval zvláštní motivaci, neboť pohyb byl dokonalou kompenzací intelektuální zátěže.

Pro udržení dobré pohody neustále komunikoval s počítačem, a dokud to bylo možné, především se Zemí. Každodenně se přesvědčoval o své vynikající připravenosti na oběť, kterou měl přinést. Doručit potřebné a navázat kontakt. Prováděl vlastní kontrolu chodu hvězdoletu, i když se pohyboval v plně automatizovaném režimu. Rigidně dodržoval denní režim a osobní hygienu. Až později si uvědomil, že to pedantické vypětí ho spíš unavuje, než povznáší. Začal si vymýšlet různá zpestření a nuanční situace, zádrhly, které musel neprodleně

řešit. Obměňoval své návyky, měnil záměrně svoje ná-
lady a chování. Ve jménu stálé pozornosti a postřehu si
začal házet klacky pod nohy, znepríjemňovat si běžné
úkony, snažil se je oživit a inovovat. Donekonečna se
připravoval na alternativy úspěšného kontaktu. Posléze
objevil meditace a dlouze, až vášnivě se do nich nořil.
Zapomínal na čas – ostatně, jakou roli v této misi hrál?
Poznával se hlouběji, niterně. Naučil se rozpustit mysl
a splynout... A stále to byl pouhý počátek cesty...

Stovky, tisíce opakování úkonů a událostí sice una-
vují, ale v životě mají svůj význam. Musí však mít svůj
kontext, dobrý důvod. Konány jako samoučel přestá-
vají význam mít. Denní holení opomíjel tak dlouho, až
se úprava porostu tváře stala nevyhnutelnou z důvodu
možnosti vůbec přijímat stravu. Rozjímání a sladké
nebytí pomalu nabourávalo všechno chtění a ctižádost.
Odevzdání už nechápal jako defétismus. Cítil, že jeho
tělo a mysl jsou plně funkční, ale neměl důvod použí-
vat je. Z bytí se stal jen jakýsi folklór, který je možné
libovolně měnit a přistupovat k němu podle potřeby. Tu
a tam byl hrdý, jakým je fiškusem, když si může dovolit
i netečnost. Flegmatický přístup k posledním zbytkům
životních rituálů jej neděsil, ale někdy měl za následek
erupci náhlé aktivity a zvýšené úsilí pracovat přesně
jako švýcarské hodinky. Neúprosnost, s jakou to činil,
hraničila až se sebemrškačstvím. Přesto se krajní polohy
pomalu a s jistotou překlápěly na stranu letargie. Tehdy
poprvé začal mít vidiny a slyšel nejprve zvuky, později

i hlasy. Měly často tendenci měnit se v kakofonii, jejíž smysl nebyl schopen rozeznat. Jindy byl význam vidin a hlasů až pozoruhodně skutečný. Později dokonce přestal rozlišovat fikci od skutečnosti. Hvězdolet se dále prodíral prostorem a časem. Bez zájmu míjel oblaka plynů a prachu, rodící se a umírající hvězdy, ba i ty, které zatím v plné kráse svého zenitu mrhaly energií na všechny strany. Nepostřehl sluneční soustavy a ani o ně neměl zájem. Nezajímala jej naděje na výskyt života v míjených slunečních soustavách. Šel za svým cílem, může-li si stroj svůj cíl uvědomit. Čím jiným je však pro něj ukončení finálního algoritmu? Lidský důvtip slavil úspěch, alespoň na úrovni technologie, kterou hvězdolet prezentoval. Jediný člen posádky se postupně stával pouhým inventářem, zahleděným do sebe, téměř vyloučeným z reality.

„Přišel ses na mě podívat? To je od tebe hezké, tati! Jsem tak sám! Potřebuji si s někým povídat... Ty jsi věděl, že mi jsi hrozně blízký!“ Najednou cítil starý, zasutý pocit bezpečí z pouhé přítomnosti otce. Jeho autoritu, tvrdé, nesmlouvavé vyžadování, krutost jednání, již střídala schopnost rozdat se, pomoci všem a všemu, zahrnout okolí láskou, které nebylo možné vzdorovat. „Taky jsi, tati, odolával všem svým běsům, strachu a úzkosti. Dnes už ti rozumím a chápu tě. Kdysi jsem se tě občas bál, ale o to více jsem tě miloval a obdivoval se tvé kuráži a síle.“ Vzpomínal na to, že otec byl pro něj

vždy ztělesněním síly – hromotluk s obrovitými bicepsy. „Přišel jsi mi pomoci? Asi jsi zděšený, co ze mě zůstalo, jenže já jsem netušil, že to bude trvat tak... Vím, vím, vždycky jsi nesnášel, když se mi něco nedařilo, uráželo tě to, vztahoval jsi mé selhání na sebe. Raději jsi neočekával žádný úspěch, abys nemusel strádat mým neúspěchem. On opravdu nikdo nepředpokládal tak dlouhé trvání letu. Už jsem překročil všechny časové hranice stanovené pro misi. Vidím ti to na očích, tati. Nemusíš nic říkat. Jasně. Proč jsem do toho šel? Ale vždyť jsem měl jasný cíl a byl jsem dokonale připraven! Proč signál, k němuž směřuji, se vlastně nepřiblížil ani o píd? Je stále v oblasti nekonečno.“ Slyším ho - kompjútr stále analyzuje jeho moduly, neustále rozebírá jeho algoritmus, hledá kauzalitu. Všichni tuší, že jde o něco známého, podobajícího se lidskému přístupu, a přestože technika signál lehce detekuje, neumí rozluštit nic z jeho obsahu. Paradox je už v tom, že původní lokalizace signálu byla v jedné z galaxií, která vznikla záhy po velkém třesku. Nyní se však stále více zdá, že signál je až za touto protogalaxií, někde v neprostupné emulzi kvarků a gluonů zahalující počátek tohoto vesmíru. Alespoň pro naše oči.

Uvědomil si ten uklidňující pocit, krátké chvíle, během nichž přemýšlel zcela logicky, a naplnilo jej to nadějí, že ještě může vzdorovat. Jasně mu nyní docházela schizofrenie přítomnosti jeho otce ve hvězdoletu, tak příšerně vzdáleném Zemi. Zemi, s níž se snoubilo vše

smysluplné, jasně formulované, všechno, co jej motivovalo. Také zdravý rozum, pomyslel si. „Pomalů, ale jistě o něj přicházím,“ řekl nahlas, pro sebe, a už pro nikoho jiného. Palubní počítač sice analyzoval tento hlasový projev astronauta, ale protože nezapadal do žádného logického kontextu, přestal se jím zabývat. Euforické dny prozření stále více nahrazovaly schizofrenní výlety do divných realit a hovory s nepřítomnými, jejichž postavy byly stále zřetelnější. S některými se pomalu, později s železnou jistotou, pouštěl do dialogů, aby si posléze povídal i s několika lidmi najednou. Přítomnost těchto imaginárních lidí zprvu uklidňovala, ale o to větší kocovina se dostavovala při prozření, že šlo o stihomam, což mělo za následek další deprese. Zpustlost, nerozhodnost a lidské dno, k němuž se blížil, však bylo přijímáno řídicí jednotkou hvězdoletu s naprostou lhostejností, neboť zmatené jednání nikdo nenaplánoval. Případné selhání lidské posádky nemělo na misi vliv. Proč tedy vlastně letím, ptal se sám sebe. Protože případný kontakt samotný stroj nikdy nezvládne?! A kdo vůbec tvoří druhou stranu kontaktu? Co když je to stejný stroj jako ten na palubě hvězdoletu? O jakou bytost vlastně půjde?

S rozkoší prožíval okamžiky zbystrění rozumu, připadal si zase důležitý, hoden úkolu. „Mám z tebe obrovskou radost,“ promluvila jakoby ledabyle matka a přitom prováděla, jako vždy, spoustu domácích

činností, většinou zbytečných. „Dotáhl jsi to nejdále z naší famílie, ale na Jendu je také vždycky spolehnoutí,“ dodala při míchání omáčky. „Ty jsi byl vždycky dobrodruh a slušelo by ti více pokory,“ prohlásil starší bratr Jan, vždy pochybovačný, ve střehu a úzkostný, přesto nejlepší brácha na světě. Zásadně bral hříchy všech ostatních na sebe, malý Ježíš, jakési rodinné svědomí. Precizní, dokonalý, oběť, hromosvod všech nálad. Stal-li se jakýkoliv průšvih, rozhodně byl označen za pachatele. „Dítě štěstěny. A druzí ti pomáhali. Vždyť nebýt protekce, bůhvíjak by to dopadlo s tvým prvenstvím. Hrdina, borec,“ potměšile usoudila sestra Hana a dále se věnovala čtení jakéhosi magazínu. „No tak, děcka, nehádejte se,“ starostlivě se na ně otočila matka. „On určitě dělá, co je v jeho silách.“ Starostlivá, krásná, jak přijímala ženský úděl. Ale zarputilost a ambice měl po ní, toho si byl jasně vědom. Jasně vědom?! Dobře věděl, že se baví s přeludy, a bylo mu to jedno. Hlavně, že existovala společnost, jeho blízcí byli, přes častou kritiku jeho osobnosti, vítanými hosty. Samotný let už nevnímal, byl kdesi v čase a prostoru. Zoufalý, bezútěšný, bez budoucnosti. Už ani rutina, jen bezobsažnost. Přeludy a fikce. Zohýbaná realita. Co bylo nejhorší – bezcílnost. Důležité, podstatné dávno ztratilo na významu. Spal, vyměšoval, rozdvíjoval se ve svých schizoidních stavech, postrádal percepce vlastního stárnutí.

Technologie hvězdoletu měla rovněž své meze. Nečetné srážky s mikrometeority, kosmické záření a stav permanentního vakua spolu s teplotou blížící se absolutní nule, střídány přehříváním pláště při průletu prachovými částicemi a plyny, zmrzačily kosmickou loď natolik, že připomínala nevzhledný škvarek. To, co tvořilo dřívější fasádu, bylo pryč. Újmy uvnitř plavidla nebyly tak markantní a zejména plastové díly vypadaly přijatelně. Regenerace atmosféry a vody fungovala zatím bezvadně, ale potíže nastávaly s pravidelnou dodávkou potravin. O jídlo už nestál a dávno jej přešly všechny kulinářské fantazie. Warpový pohon lodi měl však stále dostatek sil a kvantových principů se čas nijak nedotýkal. Stále letěl, teď už nekonečně dlouho, a cíl – signál – byl dále v nekonečnu, cokoliv to znamená.

Narušení časoprostorového kontinua postřehl poprvé při jednom schizofrenním setkání s profesorem Dahlem, který mu kdysi pomáhal s doktorskou prací. Šedovlasý pán trpělivě snášel jeho výlevy o směřnosti této cesty a o špatně nastavených parametrech a jen chabě oponoval, snad aby neurazil, když se věci kolem jako by najednou rozostřily, přestaly mít kontury, protáhly se a poté nepatříčně smrskly. Celá událost netrvala dlouho, ale byla natolik zřetelná, že vyskočil, dýchal otevřenými ústy a mermomocí usiloval o zaostření očí. Další atak diskontinuity narušující časoprostor přišel ještě neočekávaněji, ve spánku. Probudil se naprosto

dezorientovaný, nemohl popadnout dech a tma kolem byla barevná. Jiný výraz pro popis nenašel. Měla červené a fialové nádechy a jako by pulsovala. Stav odezněl stejně náhle, jak přišel, a následující okamžiky ničím nevybočovaly z normálu.

Žil v trvalém střehu, to, co zažíval v návalech diskontinuity, jej absolutně vyvádělo z míry. Pocity byly natolik nepodobné jakékoli zkušenosti a v úplném rozporu s nastavením lidských smyslů. Šálen nebyl pouze zrak, při dotyku vnímal oblé jako hrany a některé předměty prostě prohmátl, ztratily pevnost. Hladké, drsné, ostré, tyto pojmy náhle nic neznamenaly. Zvuky se protáhly, nabyly na intenzitě a spadly o několik oktáv. Úplné panoptikum utvořila diskontinuita v mysli. Myšlenka byla násilně přetržena a skládala se z několika částí, takže ji pochopil až za několik následujících okamžiků. Tělo, jeho fyziologie, však reagovalo na jednotlivé části myšlenky. Sympatikus a vagus trpěly a jejich odpovědi na změny byly zcela neadekvátní. Srdce mu po skončení vpádu abnormality bušilo neobvykle dlouho. Zvláštní způsob vibrací všude kolem.

Avšak pro psýchu astronauta měly změny v prostoru a čase opačný účín. Pozornost, již musel věnovat případné změně a reakci na dané podněty, aktivovala veškeré fyzické a psychické rezervy a v mezidobích ataků žil zcela racionálně a plnil své úkoly jako na počátku mise.

Deprese byly potlačeny úplně. Postupně rekognoskoval stav hvězdoletu a došlo mu, jak je tristní. Po dlouhém čase se nechal počítačem zpravit o průběhu letu a se zděšením seznal, že je na cestě už desítky let. Desítky. Celé desítky! Dráha, kterou urazil, byla při warpovém pohonu nevídaná, neuvěřitelná! Kompjútr určil polohu vesmírného korábu někam do prostoru, v němž mohl vzniknout všehomír. Při warpovém pohonu zaručujícím násobnou rychlost rychlosti světla se ostatně nebylo čemu divit. Jenže schizoidní poloha, v níž se nacházel po celý dlouhý part své cesty, nedovolovala tyto úvahy. Honily se mu hlavou až teď.

■

Cosí nebyvalého se stalo s cílem cesty – signálem. Nepřicházel už jen z jedné pozice, ale z jakoby několika míst najednou. Ta se postupně slévala do výrazné výseče, až v jistém okamžiku signál plynul ze všech stran. Kompjútr, pamětliv instrukcí, snížil rychlost letu a věnoval se plně určení smyslu zprávy. Časoprostorové poryvy se začaly prodlužovat a začínaly mít zřejmý dopad i na techniku a technologii hvězdoletu. Nemohl tušit, že diskontinuitní stavy způsobily obrovské gravitační vlny šířící se prostorem od zdroje, jímž byl kdysi Velký třesk. Když mu počítač načrtl tuto možnost vysvětlení časoprostorových lapsů, zcela se pohroužil do tematiky a bombardoval jej dotazy, co vše je na toto téma v jeho paměťových centrech k dispozici. Postupně se dovídal více a více, až pochopil jasnou logiku: blíží se ke středu události mající

za následek vznik všeho – Velkého třesku, zatímco gravitační vlny každou chvíli reálně demonstrovaly jednotu teorie a praxe. Vznik tohoto vesmíru z nicoty byl stále pouze v oblasti domněnek a fabulací. Představa nicoty plné fluktuací, interakcí a silových polí v něm vyvolávala značné pochyby. Už vůbec nemohl vstřebat myšlenku, že tyto fluktuace dosáhly úrovně, kdy vytvořily jakousi repulzivní sílu, jež rozmetala krunýř gravitace a roztáhla prostor a čas nadsvětelnou rychlostí. Až zpětné vítězství gravitace a zbrzdění a překonání repulzivní síly přineslo tak obrovské množství energie, že nutně muselo vyústit v obrovskou detonaci. Počátek vesmíru, všeho známého a reálného. Vlny tedy byly důkazem vzniku něčeho z ničeho. Nebyl s to pojmout tuto absurditu za vlastní. Napadlo jej, že myslí-li na nic, vlastně myslí na něco. Účinky tmavé hmoty a energie tvořící podstatu univerza ani počítač neuměl zařadit do kontextu chápání jeho vzniku. Jediné, co naznačoval, byl fakt, že tyto entity viditelnou hmotu jasně ovlivňují a že gravitace souvisí s entropií. Mechanismus interakce kompjútr neznal.

Jestliže na počátku vnímal misi jako plnění jakéhosi plánu odhalit, kontaktovat, pokusit se analyzovat a informovat autora, popřípadě autory, o myslících bytos-
tech, které reagují na vyslaný podnět, nyní se dostával do situace, kdy bylo nutností konstruktivně reagovat na nové a komplikované. Nepoznával se. Vždycky nesnášel plané filozofování a úlety do transcendence.

Duchovní mu kdysi bylo bytostně odporné. Upřednostňoval reálné a hmatatelné. Výkon, plnění, prokazatelný výsledek. Proto jej také vybrali. To ta hrůzostrašná samota, upozadění volní složky jeho osobnosti nebetyčným stereotypem letu. Ztráta vize a absolutní pochyby o misi a jejím smyslu. Vždyť se málem zbláznil! Určitě ztratil spoustu soudnosti. Nechtěl ani na chvíli připustit změnu osobnosti po prožití něčeho, co nemá v lidském bytí obdoby. Doletěl do nekonečna!

Zmatený kompjútr neustále pitval nové konfigurace signálu valícího se už ze všech stran. Stejně jako reliktní záření padal na kosmickou loď sféricky. A přestože byl naprosto zřetelný, kompjútru se nedařilo prolomit jeho tajemství. Signál astronautovi něco zřetelně připomínal. Měl dokonce jakýsi důvěrný pocit déjavu. Uvědomoval si, že v něm vyvolává pocity naléhavosti a žádosti. Ano, v mnohém mu připadal jako SOS. Pocitová složka měla větší jasno než racionální. Ta se vzpírala být jen připustit sdělení tohoto typu. Na další dopad gravitační vlny už byl v podstatě připraven. Věděl, že se nesmí orientovat na okolí, které nemělo ostatně s realitou, již znal, nic společného. Nejdůležitější bylo vnímat sebe, vědět, kde má končetiny a hlavu, chápat se celistvě a přestát, pokud možno v klidu, abnormální stav zuřící kolem něj. Soustředěn na sebe, na svou propriocepci, náhle seznal strašný fakt. Neskutečné vlnění vzduchu kolem nabývalo na intenzitě a on, místo akustického tlaku a s ním

spojeného zvuku, které měl vnímat ušima, viděl, ano, viděl stoupající řev okolí! V okamžiku jeho nesnesitelné intenzity abnormalita odezněla a zanechala astronauta ve stavu dokonalého zmatení mysli.

Horečně se snažil interpretovat prožité okamžiky. Něco slyšel očima, zrakem vnímal zvuk. Jenže to nebylo podstatné. Viděl sdělení i v mysli, vzniklý obraz, jenž ale zněl jako zvuk. Snažil se uklidnit a místo zmatečného šálení smyslů se soustředil na zvuky, jež zatím postrádaly obsah a sdělení. Opět se rozpomněl, jako minule, na jejich důvěrnou známost a citový vztah, který k nim zaujímal. Proč, nevěděl.

Zatímco usilovně přemítal o prožitém, docela prozaicky dostal hlad. Řídící jednotka na lodi už dávno dolovala zbytky potravy ze zásobníku a okamžik jejich úplného vyčerpání se značně přiblížil. Servírována tedy byla voda s proteinovou pastou prapodivné chuti vzdáleně připomínající maso. Druh masa nebyl schopen určit. Bezmyšlenkovitě jídlo snědl a poté se vydal ke kompjútru vypáčit z něj nějaké informace o smyslových centrech v mozku. Kromě spousty balastních informací o jejich umístění a činnosti se dozvěděl, že po zraněních či fatálních hnutích mysli se smysly u některých lidí prolínaly nebo kombinovaly. Jako by dostávaly další rozměr své existence. Další úvahy jej příjemně ukolébaly k spánku. Nikoli však uklidňujícímu. Zmítaly jím představy